

BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

DIRECȚIA CERCETARE ȘI DEZVOLTARE ÎN BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚE ALE INFORMĂRII

Program Național Lectura Centrală

Program Național Lectura Centrală

Ghid metodologico-practic

Chișinău 2018

ECHIPA DE LUCRU:

ALCĂTUITORI:

Ecaterina DMITRIC, șef Secție Dezvoltare în Biblioteconomie și Științe ale Informării

Margareta CEBOTARI, specialist principal, Secția Dezvoltare în Biblioteconomie și Științe ale Informării

Natalia GHIMPU, specialist principal, Secția Dezvoltare în Biblioteconomie și Științe ale Informării

COORDONATORI:

Vera OSOIANU, director adjunct, Direcția Cercetare și Dezvoltare în Biblioteconomie și Științe ale Informării

Ludmila CORGHENCI, șef Centru de Formare Continuă BNRM

Pentru informații, întrebări și detalii:

e-mail: dbiblio@bnrm.md

tel.: (022)240070

CUPRINS

I. INTRODUCERE	4
II. ORGANIZAREA UNUI PROGRAM/CAMPANII DE PROMOVARE A LECTURII: COMPONENTE DE BAZĂ.....	6
III. CALENDAR-MODEL DE ORGANIZARE A ACTIVITĂȚILOR PROGRAMULUI NAȚIONAL <i>LECTURACENTRAL</i>.....	7
IV. DESCRIEREA CONȚINUTULUI ACTIVITĂȚILOR RECOMANDATE ÎN CALENDAR.....	9
V. METODE ȘI TEHNICI DE PROMOVARE A LECTURII.....	17
VI. PARTENERIATE ÎN REALIZAREA PROGRAMULUI NAȚIONAL <i>LECTURACENTRAL</i>.....	23
VII. ANEXE. FIȘE DE EVALUARE A PARTICIPANȚILOR.....	24
✓ Anexa nr. 1 Fișa de evaluare a Celui mai activ cititor.....	24
✓ Anexa nr. 2 Fișa de evaluare a Celui mai original proiect de promovare a cărții și lecturii inclusiv cu ajutorul tehnologiilor	26
✓ Anexa nr. 3 . Fișa de evaluare a Celui mai original proiect de promovare a cărților, clasate în topul celor mai citite 10 cărți - 2016 (organizat de BNRM).....	27
✓ Anexa nr. 4 . Fișa de evaluare a Celui mai bun proiect de promovare a lecturii realizat de alte instituții (cu excepția bibliotecilor).....	29
VIII. BIBLIOGRAFIE.....	30
IX. LINK-URI UTILE.....	32

I. INTRODUCERE

Începând cu anul 2011, Biblioteca Națională a Republicii Moldova (BNRM) și bibliotecile publice teritoriale, cu susținerea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării și Direcțiile/secțiile de cultură municipale/orășenești/raionale, au organizat anual Festivalul Național al Cărții și Lecturii (FNCL).

În anul 2018 BNRM vine cu ideea extinderii FNCL spre toate bibliotecile sistemului național - publice teritoriale, din învățământ, specializate – prin lansarea Programului Național *LecturaCentral*. Extinderea FNCL va da o nouă dimensiune activității de promovare a cărții și lecturii ca bază pentru cultură și cunoaștere. Această inițiativă se înscrie în contextul prevederilor *Legii cu privire la biblioteci*, aprobată la 20 iulie 2017 de către Parlamentul Republicii Moldova (articolul 5).

Programul Național *LecturaCentral* se va desfășura anual, pe parcursul lunii septembrie, în scopul centrării contribuțiilor bibliotecilor, ale comunității, ale factorilor de resort pentru optimizarea interesului față de carte, promovarea lecturii, dezvoltarea culturii lecturii. Considerăm, că luna septembrie este alegerea perfectă pentru acest Program, dat fiind faptul că în această lună sunt marcate un șir de sărbători cu semnificație națională și internațională, care pot amplifica impactul evenimentelor organizate. Bibliotecile care au deja tradiții bine conturate, campanii, programe, proiecte axate pe promovarea lecturii le pot găsi loc și în cadrul acestui Program, excepție fiind cazurile când acestea sunt ajustate unor zile remarcabile din altă perioadă a anului sau, prin tradiție, se organizează în perioade concrete de timp.

Obiectivele urmărite prin organizarea Programului Național *LecturaCentral* :

- reliefarea atenției și implicațiilor bibliotecii pentru carte, lectură
- trezirea interesului utilizatorilor pentru actul lecturii și cultura lecturii
- stimularea cererii de lectură/creșterea numărului de utilizatori
- creșterea încrederii membrilor comunităților în capacitatea bibliotecilor de a satisface cerințele lor de lectură
- crearea și dezvoltarea imaginii pozitive a bibliotecilor
- crearea unui mediu benefic lecturii, prietenos utilizatorilor
- promovarea produselor bibliotecii: colecții, servicii, activități de agrement.

Beneficiarii Programului Național *LecturaCentral* sunt membrii comunităților, aflați în aria de servire a bibliotecilor. Programul se adresează tuturor tipurilor de biblioteci din Republica Moldova, în mod special vizând participarea bibliotecilor publice teritoriale.

BNRM va asigura monitorizarea și evaluarea programului. La nivel național se vor derula următoarele activități: festivitatea de totalizare a concursurilor din cadrul FNCL, trei sesiuni Skype de instruire continuă pentru bibliotecari. Elementul central al Programului Național *LecturaCentral* va fi Festivalul Național al Cărții și Lecturii, moment festiv, organizat la finalul programului, în ultima zi lucrătoare a lunii septembrie. În anul 2018 această activitate este programată pentru 28 septembrie.

Pentru realizarea coerentă a acestui program, activitățile prevăzute trebuie să se regăsească într-un *calendar al activităților*. Planificarea zilnică poate contribui la creșterea eficienței organizării Programului Național *LecturaCentral*. Pentru

Program Național *LecturaCentral*

prima ediție a Programului Național *LecturaCentral* Biblioteca Națională a Republicii Moldova propune un *Calendar-model de organizare a activităților Programului Național LecturaCentral*, în așa fel ca nici o zi să nu treacă fără o activitate axată pe lectură. Modelul propus de BNRM în cadrul Programului Național *LecturaCentral* este paradigmatic, oferind o frumoasă călătorie în lumea cărților și a cunoașterii.

Programul include patru concursuri de nivel național: *Cel mai activ cititor*, *Cel mai original proiect de promovare a cărții și lecturii*, *Cel mai original proiect de promovare a cărților din „Topul celor mai citite 10 cărți - 2016”*, *Cel mai bun proiect de promovare a lecturii realizat de alte instituții* (cu excepția bibliotecilor). Concursurile, inclusiv cele care cer utilizarea datelor statistice pentru desemnări, au la bază activitatea bibliotecii din perioada 1 ianuarie – 25 august 2018.

Pentru desemnarea câștigătorilor concursurilor la nivel departamental sau teritorial, centrele biblioteconomice vor completa fișele de evaluare, prezentate în *Anexele la Ghid*. Totalurile concursurilor în cadrul rețelelor de biblioteci vor fi realizate de centrele biblioteconomice respective și expediate Bibliotecii Naționale pentru etapa națională, până la 20 septembrie.

Pentru următoarea ediție (anul 2019) a Programului Național *LecturaCentral* va fi instituit Concursul pentru rețelele de biblioteci „Cea mai bună organizare a ediției 2018 a Programului Național *LecturaCentral*”. În acest scop, dar și pentru monitorizarea implicațiilor bibliotecilor, centrele biblioteconomice departamentale și teritoriale vor elabora (și vor prezenta Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, la sfârșitul lunii octombrie, în adresa Secției Dezvoltare în Biblioteconomie și Științe ale Informării a BNRM (dbiblio@bnrm.md) „Calendarul Cumulativ al Programului *LecturaCentral* pe rețea”. Calendarul va reflecta, în ordine cronologică, activitățile realizate de către bibliotecile din rețea, cu o succintă adnotare a conținutului fiecărei dintre acestea. Activitățile realizate la nivel de rețea în cadrul Programului Național *LecturaCentral* vor fi promovate prin grupul public, creat pe pagina Facebook *LecturaCentral*. Pentru identificarea și vizualizarea activităților informația plasată va fi însoțită de *#LecturaCentral*.

Prezentul *Ghid* poartă un caracter metodologic-practic, înserând atât informații teoretice, cât și recomandări practice de organizare a Programului Național *LecturaCentral*.

Structura *Ghidului* include următoarele compartimente: Organizarea unui program/campanii de promovare a lecturii: componente de bază; Calendar-model de organizare a activităților Programului Național *LecturaCentral*; Descrierea conținutului activităților recomandate în Calendar; Metode și tehnici de promovare a lecturii; Parteneriate în organizarea Programului Național *LecturaCentral*; Anexe. Fișe de evaluare a participanților; Bibliografie; Link-uri utile.

Ghidul este destinat tuturor tipurilor de biblioteci (biblioteci publice teritoriale, din învățământ, specializate, naționale), stimulând implicarea acestora în Programul Național *LecturaCentral*.

II. ORGANIZAREA UNUI PROGRAM/CAMPANII DE PROMOVARE A LECTURII: COMPONENTE DE BAZĂ

După mijloacele de transmitere a mesajului promoțional, mai eficientă se remarcă a fi *promovarea intensivă* – se utilizează toate mijloacele promoționale.

Criteriile și etapele de organizare a unui program/campanii de promovare a lecturii, includ:

- Stabilirea obiectivelor pe termen scurt și lung
- Formularea mesajului promoțional care trebuie transmis/elaborarea unui afiș/ banner promoțional
- Determinarea publicului țintă și caracteristicile cerințelor/așteptărilor
- Durata de acțiune a programului de promovare
- Planificarea activităților și distribuirea responsabilităților
- Resurse umane, financiare și materiale disponibile
- Parteneri: nivel local/nivel național/nivel internațional
- Sprijinul comunității/Activități comune
- Sponsori/ Donații
- Comunicarea cu mass-media
- Monitorizarea și evaluarea centralizată a programului de promovare.

Campaniile de promovare trebuie să fie flexibile, pentru a se adapta mediului intern și extern al organizației, să poată fi optimizate pe parcursul derulării. Evaluarea rezultatelor acestor campanii vor fi luate în considerație la derularea campaniilor ulterioare. Se vor lua în calcul atât efectele pe termen scurt, care sunt ușor sesizabile, dar și cele pe termen lung, mai puțin vizibile și mai greu de cuantificat.

Activitatea de promovare este vitală pentru dezvoltarea bibliotecilor moderne și impunerea lor pe piața concurențială a serviciilor informaționale și de loisir.

Efectele unei campanii de promovare se manifestă în mai multe direcții: social – se obțin beneficii pentru comunitate, crește educația utilizatorilor bibliotecilor; imagine – se obține dezvoltarea imaginii bibliotecilor și creșterea încrederii publicului în necesitatea serviciilor de lectură, agrement etc.

Să nu uităm, viitorul cărții depinde, în mare măsură de activitatea bibliotecilor!

III. CALENDAR-MODEL DE ORGANIZARE A ACTIVITĂȚILOR PROGRAMULUI NAȚIONAL LECTURACENTRAL

Calendarul este un model de programare a activităților pe parcursul lunii septembrie . Fiecare bibliotecar sau echipă de bibliotecari își elaborează propriul calendar, reieșind din resurse și posibilități. Elementul predominant trebuie să fie creativitatea. La elaborarea calendarului s-a ținut cont de specificul tipurilor de biblioteci, de faptul că bibliotecile publice teritoriale au program de activitate pentru public în zilele de sâmbătă și duminică, etc.

Multe din ideile de activități se bazează pe experiențele semnalate de proiectul, susținut și finanțat de Comisia Europeană, LiRe 2.0 (Lifelong readers 2.0/Cititori pe tot parcursul vieții 2.0), inițiat în anul 2017 cu participarea a 7 țări membre ale Uniunii Europene, inclusiv România. O parte considerabilă a materialelor de pe site-ul proiectului LiRe2.0 sunt traduse în limba română și respectiv sunt ușor de utilizat.

Luni	Marti	Miercuri	Joi	Vineri	Sămbătă	Duminică
					1 septembrie 1 septembrie – Ziua cunoștințelor Întâlniri/discuții cu personalități. Generic: Lectura – baza cunoașterii! Atelier de lectură „Puterea cuvintelor” Sărbătoarea primului card de bibliotecă	2 septembrie Conferință de presă: Lansarea Programului Național LecturaCentral. Predică pro lectură Activitate de promovare a lecturii: BookCrossing – uită o carte undeva!
3 septembrie Ora lecturii: Personalități literare notorii	4 septembrie Lansare de proiect literar: „Maratonul unei cărți”	5 septembrie Master-class: Lecturi virtuale Prezentare de programe de citire a cărților utilizând smartphon-ul	6 septembrie Sărbătoarea cărților pentru copii: „Cărți în haine frumoase”	7 septembrie Bibliojoc „Căutătorii de cuvinte”	8 septembrie Ziua mondială a literaturii Explorări literare Explorăm împreună harta literară a lumii Concurs: Cine a învățat cele mai multe titluri de cărți și țările respective	9 septembrie Campanie de lectură și socializare: „Grădina cu cărți”
10 septembrie Concurs de creație: Să ne cunoaștem baștina!	11 septembrie Flashmob în bibliotecă: „Mannequin Challenge”	12 septembrie Excursii virtuale în cele mai frumoase biblioteci din lume	13 septembrie Ziua lecturii continue Lectura fragmentelor din opera scriitorilor preferați, utilizând tehnologii moderne de comunicare.	14 septembrie Lansare de proiect: Sesiuni foto „Am citit și recomand cartea ...”	15 septembrie Ziua mondială pentru democrație Discuții/dezbateri „Biblioteca – centru de educație civică a tinerei generații”	16 septembrie Campanie de informare a populației despre importanța lecturii: Prezentarea proiectului LiRe 2.0 „Cititori pe parcursul vieții” Sesiune Skype (BNRM+BPT)
17 septembrie Discuții motivaționale ProLectură	18 septembrie Instruire: Cultura informației – garant al lecturii de calitate Sesiune Skype (BNRM+BPT)	19 septembrie Instruire: Instrumentul Bibliometric Național (IBN) – cea mai mare bibliotecă electronică cu Acces Deschis din RM Sesiune Skype (BNRM+BPT)	20 septembrie Ziua Porților Deschise (inițiativă a Consiliului Europei) BiblioTur (excursii în biblioteci)	21 septembrie Ziua Internațională a păcii Lección publică Unitatea de credință și de neam – 100 de ani de la fărîrea Marii Uniri din 1918	22 septembrie Ora lecturilor gustoase	23 septembrie Campanie de informare: 2018 – Anul european al patrimoniului cultural
24 septembrie Activitate ludică: „Ziua jocurilor literare în bibliotecă”	25 septembrie Atelier profesional: Metode eficiente de promovare a cărților noi. Prezentarea rezultatelor sondajului „Top 10 cele mai citite cărți editate în anul 2017”.	26 septembrie Ziua Europeană a Limbilor Medalion literar comemorativ: „Ođă limbii române”. (Alexei Mateevici – 130 de ani de la naștere)	27 septembrie Oră de informare despre importanța lecturii	28 septembrie FNCL Totalizări ale concursurilor. Noaptea/Noaptea bibliotecilor: Program complex de activități literar-artistice	29 septembrie Concurs inter-activ: Pokebook Mania	30 septembrie Prezentare de proiect televizat: „Lecturi à la carte” (TVM)

IV. DESCRIEREA CONȚINUTULUI ACTIVITĂȚILOR RECOMANDATE ÎN CALENDAR

01.09.2018 1 septembrie – Ziua cunoștințelor

Întâlniri/discuții cu personalități, inclusiv locale

Conținut: Generic: Lectura – baza cunoașterii! Discuții despre importanța lecturii ca bază a cunoașterii. Motto: Dezvoltarea înseamnă cunoaștere, iar la cunoaștere se ajunge prin lectură!

Atelier de lectură „Puterea cuvintelor”

Conținut: Elevii din clasele gimnaziale le povestesc elevilor, din clasele primare, cum au învățat ei să citească și care este rostul

cărților în viața omului, citind un fragment despre importanța lecturii în formarea unor personalități notorii.

Sărbătoarea primului card de bibliotecă!

Conținut: Organizarea excursiilor la bibliotecă, momente festive pentru utilizatorii noi ai bibliotecii.

02.09.2018

Conferință de presă: Lansarea Programului Național *LecturaCentral*

Campanie de promovare a lecturii:

BookCrossing – marea călătorie a cărților!

Conținut: Un anumit număr de cărți (donate de bibliofili, etc.) sunt distribuite (uite) de voluntarii bibliotecii în locuri publice: pe scaunele din grădini publice și parcuri, în localuri publice, în transportul public. În fiecare carte este inclus un mesaj de salut pentru persoana care dorește să o citească. Voluntarii fotografiază/filmează reacția oamenilor, apoi se apropie și le povestesc despre scopul campaniei de promovare a cărții și lecturii, invitând doritorii să participe la campanie, uitând la rândul lor o carte undeva sau pot transmite bibliotecii donații de carte pentru această campanie. Campania se desfășoară pe parcursul lunii septembrie. Lansarea are loc în prima duminică a lunii.

Predică pro lectură.

Conținut: Cunoașterea/promovarea bibliotecii după slujba religioasă. Conform studiilor membrii comunităților rurale se întâlnesc cel mai frecvent la biserică. (Exemplu: experiență bibliotecii satului Izbiște, Criuleni)

03.09.2018

Ora lecturii: Personalități literare notorii

Conținut: Ora lecturii poate fi organizată sub divers generic: „Scriitori notorii aniversari” – Ion Druță, 90 de ani de la naștere (n. 03.09.1928); Mihai Cimpoi, personalitate notorie a criticii contemporane (n. 03.09.1942)

04.09.2018

Proiect literar „Maratonul unei cărți”

Conținut: Pe parcursul unei luni se recomandă spre lectură 3 titluri de carte (artistică, din domniul medicinei, din domeniul psihologiei, etc.). La finele lunii se fac totalurile. Pentru cartea care a fost cea mai citită, se amenajează în bibliotecă un loc special, frumos aranjat, unde este prezentată cartea câștigătoare a maratonului lecturii. Tangențial se promovează colecția bibliotecii.

05.09.2018

Master-class: Lecturi virtuale

Conținut: Prezentare de programe de lectură a cărților electronice, utilizând tehnologiile informaționale:

- Proiectul „Raftul cu bestsellere” care se deschid prin intermediul aplicației QR;
- Aldiko Book Reader** este o aplicație destinată pentru citirea cărților electronice. Aplicația respectivă include o un catalog de cărți și permite importarea fișierelor epub și PDP pe care le poți încărca mai ușor. Aplicația oferă numeroase opțiuni de personalizare, printre care se numără tipul și mărimea fontului, culorile de background sau luminozitatea, memorează pagina la care ai rămas. Cărțile pot fi citite de pe smartphone cu Android.
- FBReader** este una dintre cele mai populare aplicații de lecturare a cărților electronice, datorită interfeței simple și a numeroaselor opțiuni pentru afișarea fontului sau parcurgerea cărții. În plus, funcția Night Mode este odihnitoare pentru ochi când citești pe timpul nopții. Aplicația include un browser pentru vizitarea mai multor magazine de cărți electronice. Cu toate acestea, interfața este una destul de spartană și va fi apreciată mai mult de utilizatorii care preferă un design clasic în detrimentul noutăților vizuale disponibile de regulă în aplicațiile moderne.

Aplicațiile respective se instalează din Google Play Store pe tabletă sau smartphone. Se testează individual de bibliotecari și în baza lor se organizează master-class de utilizare a programelor de lectură pentru utilizatori.

06.09.2018

Sărbătoarea ilustratorilor cărților pentru copii: „Cărți în haine frumoase”

Conținut: Expoziții de cărți ilustrate (diferite ediții ale acelorași cărți, ilustrate de diferiți pictori), discuții ale cititorilor cu pictorii care fac cărțile mai frumoase, mini ateliere de pictură/grafică de carte.

07.09.2018

Bibliojoc: „Căutătorii de cuvinte”

Conținut: Participanții se organizează în câteva echipe care au sarcina de a găsi cărțile ascunse în diferite locuri ale bibliotecii. Pentru a le găsi le sunt date unele indicii de orientare, în baza titlurilor unor cărți din colecții: găsiți un Motan încălțat în rafturile bibliotecii; ce cărți citea un adolescent miop?; în cât timp se făcea cândva ocolul lumii etc. Cartea găsită trebuie cercetată într-o perioadă scurtă de timp, selectând cât mai multe cuvinte noi (arhaisme, neologisme etc). Cine găsește mai multe cuvinte noi și explicația lor din DEX, devine câștigătorul jocului.

08.09.2018 Ziua Mondială a Literaturii

Explorări literare

Conținut: Explorăm împreună harta literară a lumii. - Mod de acces:(<https://hyperliteratura.ro/harta-literara-umii/>).

Concurs: Cine a memorizat cele mai multe titluri de cărți și țările respective

09.09.2018

Campanie de lectură și socializare: „Grădina cu cărți”

Conținut: Pentru o lună, timp de 2 ore, o parte din grădina publică / parcul din localitate / terenul aferent bibliotecii se transformă în bibliotecă în aer liber (bannerele, expozițiile de carte în aer liber vor anunța acest loc). Aici doritorii pot să citească cărți, să deseneze, să participe la jocuri cognitive de masă, să discute despre cărțile citite, să participe la întâlniri cu scriitori, actori etc. Participanții pot veni cu cărțile preferate pentru a le prezenta publicului, pot face schimb de cărți cu alți participanți.

10.09.2018

Concurs de creație : Să ne cunoaștem baștina!

Conținut: Elaborarea testelor interactive, concursurilor intelectuale în scopul determinării nivelului de cunoaștere a orașului/satului: istorie, personalități, monumente, străzi etc. – în baza studierii cărților din colecția bibliotecii în care se reflectă această temă.

11.09.2018

Flashmob în bibliotecă „Mannequin Challenge”

Conținut: Utilizatorii bibliotecii sunt invitați să participe la crearea unui video de promovare a bibliotecii.

Inițial se organizează o discuție despre importanța lecturii/bibliotecii în dezvoltarea personală și socială. Participanților le sunt oferite flaiere cu citate despre bibliotecă. O selecție de citate poate fi descărcată de pe platforma online a publicației BNRM

LecturaCentral: În ajutorul activității de promovare a cărții și lecturii ca bază pentru cunoaștere, știință și cultură. - Mod de acces: (<https://lecturacentral.files.wordpress.com/2017/08/citate.pdf>).

Apoi utilizatorii, care se mișcă prin bibliotecă, la un semnal dat trebuie să „înghețe pe loc”, nu se mișcă până când nu sunt filmați în

diverse locuri ale bibliotecii, la diverse etape de mișcare. Urmează postarea videoului pe paginile de socializare a bibliotecii.

12.09.2018

Excursii virtuale în cele mai frumoase biblioteci din lume

Conținut: Grupuri de utilizatori sunt invitați pentru a privi împreună, la ecranul mare, imagini fermecătoare ale celor mai frumoase biblioteci din lume și a asculta informații despre istoriile lor de succes. - Mod de acces:

<http://www.cartedelaora5.ro/7-dintre-cele-mai-frumoase-biblioteci-din-lume/>;

<http://eushtiu.com/top-10-cele-mai-frumoase-biblioteci-din-lume/>;

https://www.buzzfeed.com/wordsbydan/28-quotes-about-libraries-on-photos-of-beautiful-l-b6bd?utm_term=.hyWxXOPw0#.mgDVvKyWZ.

13.09.2018

Ziua lecturii (continue) în voce tare

Conținut: Lectura fragmentelor preferate din operele diferitor scriitori, utilizând tehnologii moderne de comunicare: bibliotecari /utilizatori/voluntari vor citi pe parcursul unei zile cele mai dragi poezii, secvențe de proză, aforisme despre carte, lectură, bibliotecă. Lecturile vor fi înregistrate, utilizând tehnologii moderne informaționale și publicate pe pagina FB a bibliotecii.

14.09.2018

Lansare de proiect: Sesiuni foto „Am citit și recomand cartea ...”

Conținut: În fiecare lună într-o anumită zi, stabilită de comun acord cu utilizatorii, la bibliotecă are loc o sesiune foto / video cu utilizatorii activi, care recomandă o carte citită recent. Fotografii sunt postate lunar pe pagina Facebook a bibliotecii. La finele anului se pot menționa/premia cititorii care au recomandat cele mai multe cărți.Recomandările sunt mai eficiente dacă au loc în mediul aceleiași categorii de vârstă. Este demonstrat că copiii citesc cu mai multă încredere cărțile recomandate de semenii lor.

15.09.2018 Ziua Mondială pentru Democrație

Discuții/dezbateri „Biblioteca – centru de educație civică a tinerei generații”

Conținut: Utilizatorii adolescenți ai bibliotecii sunt invitați să discute și să găsească răspuns, de comun acord, la determinarea aspectelor caracteristice democrației și cum se realizează în societatea de azi principiile democrației. Bibliotecarii sau

personalității invitate vin cu prezentări la tema dată: ce este democrația – principii și reguli de bază; Atena Antică – prima democrație din lume etc. Suport informațional: expoziții de carte la temă.

16.09.2018

Campanie de informare a populației despre importanța lecturii: Prezentarea proiectului LiRe 2.0 „Cititori 2.0 pe parcursul vieții”

Conținut: Discuții cu învățători, educatori despre proiectul, susținut și finanțat de Comisia Europeană, LiRe 2.0 (Lifelong readers 2.0/Cititori 2.0 pe tot parcursul vieții). Acest proiect este deosebit de util mai ales pentru bibliotecile din învățământ. - Mod de acces: http://www.lifelongreaders.org/reports/LiRe2.0_best_practices.pdf.

Proiectul include subdiviziunile:

- ❑ Cele mai bune practici de promovare a citirii și scrisului. - Mod de acces: <http://www.lifelongreaders.org/ro/reading-promotion> ; Abordări și metode inovatoare. - Mod de acces: http://lifelongreaders.org/resources/readingpromotion/LiRe2.0_projects_collection.pdf
- ❑ O gamă largă de activități de promovare a lecturii poate fi accesată pe. - Mod de acces: http://www.lifelongreaders.org/lire1/actions_ict.html.

Sesiune Skype organizată de BNRM la cerere. Ora este convenită individual.

17.09.2018

Discuții motivaționale ProLectură

Conținut: Discuții despre importanța lecturii în baza articolului „Cartea te pune în valoare” (interviu cu Sorin Lucaci, poet, specialist în PR și organizator de evenimente pentru Editura Herald). - Mod de acces: <https://www.bibliotecarespiro.ro/blog/cartea-te-pune-in-valoare-interviu-cu-sorin-lucaci>.

18.09.2018

Instruire: Cultura informației – garant al lecturii de calitate

Conținut: Formarea competențelor de selectare calitativă a informației, prezentarea surselor calitative de informare: Catalogul electronic al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova: sursă de informare despre cărți unicate/inedite din colecția de *Depozit legal* al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova; prezentarea proiectului SIBIMOL modul de căutare a documentelor, modul localizării lor și colaborarea bibliotecilor pentru a împrumuta documentele solicitate de utilizatorii din orice bibliotecă publică teritorială a RM (împrumut interbibliotecar). Resurse în Acces Deschis: avantaje, utilizare, oportunități pentru biblioteci

Prezentarea Catalogului partajat al bibliotecilor universitare din Republica Moldova. - Mod de acces: <http://primo.libuniv.md/>

Sesiune Skype (BNRM+BPT)

19.09.2018

Instruire: Instrumentul Bibliometric Național – cea mai mare bibliotecă electronică cu Acces Deschis din RM

Conținut: Promovăm Instrumentul Bibliometric Național (IBN) – cea mai mare bibliotecă electronică cu Acces Deschis la articole publicate în reviste științifice din Republica Moldova în perioada 1993-2018. - Mod de acces: <<https://ibn.idsi.md/>>. Participă profesori, studenți, masteranzi, liceeni, alți utilizatori ai bibliotecilor, interesați de tema dată. *Sesiune Skype (BNRM+BPT)*

20.09.2018 Ziua Porților Deschise (inițiativă a Consiliului Europei)

Activitate de promovare: BiblioTur

Conținut: Organizarea excursiilor în biblioteci: prezentarea colecțiilor și a serviciilor moderne ale bibliotecii, accentuarea rolului primordial al lecturii în dezvoltarea personală și dezvoltarea socială a comunităților. Organizarea expozițiilor creative de carte, înscrierea video a impresiilor utilizatorilor și postarea instantanee pe pagina Face

21.09.2018 Ziua Internațională a Păcii

Lecție publică

Unitatea de credință și de neam – 100 de ani de la făurirea Marii Uniri din 1918.

Facilitatori – profesorul de istorie, activiști civici, etc.

Expoziție / prezentări de carte la tema dată.

22.09.2018

Ora lecturilor gustoase

Conținut: Se promovează conceptele alimentației/alimentelor benefice pentru sănătate, cărți/site de gătit, în special metode de ornare creativă a bucatelor. Expoziții/prezentări de carte, selecții de publicații din Internet la temă.

23.09.2018

Campanie de informare: 2018 – Anul european al patrimoniului cultural

Conținut: Promovarea patrimoniului cultural scris deținut de bibliotecile din Republica Moldova. Prezentarea expozițiilor virtuale ale celor mai valoroase cărți în colecțiile bibliotecilor europene, destinul lor în istoria omenirii. Evidențierea importanței cercetării, conservării/digitizării patrimoniului cultural scris. Prezentare on line:

- Biblioteca Digitală Europeană. - Mod de acces: <http://infoeuropa.md/biblioteci-digitale/> ;
 - Biblioteca Națională Digitală Moldavica. - Mod de acces: <http://www.moldavica.bnrm.md/>.
-

24.09.2018

Activitate ludică: „Ziua jocurilor literare în bibliotecă”

Conținut: În această zi în toate secțiile bibliotecii se organizează jocuri literare cu genericul „Parfumul amintirilor” : Concursul „CE? Unde? Când?”; Concursul șaradelor; jocul „Telefonul stricat” (se învață cuvinte noi, apoi prin joc se consolidează informația) etc.

25.09.2018

Atelier profesional „Metode eficiente de promovare a cărților noi”

Conținut: Cum să creăm o adnotare video corectă și atractivă. Specialiști în domeniul biblioteconomiei vor demonstra unui grup de bibliotecari care sunt caracteristicile și prioritățile de bază ale unei adnotări corecte a cărții, prezentarea cărților în format video atractiv.

Prezentarea rezultatelor sondajului: Top 10 cele mai citite cărți editate în anul 2017.

26.09.2018

Ziua Europeană a Limbilor vorbite. - Mod de acces: https://ec.europa.eu/education/initiatives/languages-day_ro).

Medalion literar comemorativ: „Odă limbii române”

Conținut: Anul Alexei Mateevici (declarat de Mitropolia Moldovei) – 130 de ani de la naștere (27.03.1888-24.08.1917).

Concurs literar al declamatorilor poeziei „Limba noastră”.

27.09.2018

Oră de informare despre importanța lecturii

Conținut: Prezentarea site-ului Hyperliteratura. - Mod de acces: <https://hyperliteratura.ro/> și a paginii de Facebook a acestuia cu peste 170 000 de persoane pasionate de carte. - Mod de acces: <https://www.facebook.com/hyperliteratura> (site despre cărți, literatură și personajele ei, scriitori, etc.)

28.09.2018

FNCL – 2018. Concepția FNCL poate fi accesată online. - Mod de acces <http://www.bnrm.md/files/publicatii/Publicatii-metodologice-Lectura-Central.pdf>; <https://fnclsite.wordpress.com/>

Totalizări ale Programului Național *LecturaCentral* – 2018

Nocturna/Noaptea bibliotecilor

Conținut: Program complex de activități literar-artistice dedicate cărții, lecturii, bibliotecilor. Prezentări online tematice: „Cartea – obiect de artă creativă”. - Mod de acces: (<https://hyperliteratura.ro/foto-monumente-carti/>; <https://orasulmeuchisinau.wordpress.com/2013/08/19/monumentul-cartii-la-chisinau/>).

29.09.2018

Concurs inter-activ: Pokebook Mania

Conținut: În localitate, în cele mai diverse locuri (muzee, magazine, parcuri) sunt ascunse cărți. Se anunță concursul de căutare a lor, cine le găsește le aduce la bibliotecă. Premiu: Cartea găsită + un mic cadou. Parteneri pot fi antreprenorii care își pot promova serviciile, dăruind participanților mici cadouri cu simbolica lor, bibliofili care pot dăruia cărți din biblioteca personală etc.

30.09.2018

Prezentarea proiectului televizat. „Lecturi à la carte”

Conținut: „Lecturi à la carte” este noul proiect al Televiziunii Publice Naționale, care vine să încurajeze lectura. În fiecare sâmbătă și duminică, scriitoarea Maria Pilchin prezintă o nouă carte ce merită atenția împătimitilor de lectură și nu numai. Acțiunea are loc într-o cafenea, iar prezentatorul este, de fapt, un client care savurează o cafea și o carte, împreună cu invitatul său. - Mod de acces: [trm.md \(http://eucitesc.md/2018/03/30/moldova-1-lanseaza-o-noua-emisiune-lecturi-a-la-carte/\)](http://eucitesc.md/2018/03/30/moldova-1-lanseaza-o-noua-emisiune-lecturi-a-la-carte/). Prin lansarea proiectului, realizatorii emisiunii își propun să încurajeze lectura, dar și să promoveze titluri/creații ale scriitorilor autohtoni și din străinătate, despre care se discută și care reprezintă o valoare în ochii criticilor, dar și ai publicului cititor. Telespectatorii au la dispoziție un ghid care îi orientează spre volume valoroase. Emisiunea „Lecturi à la carte” poate fi urmărită în fiecare sâmbătă, de la ora 21:20 și duminică, la 13:45 în direct, la Moldova 1 sau online. - Mod de acces: trm.md.

V. METODE ȘI TEHNICI DE PROMOVARE A LECTURII

Pentru formarea/dezvoltarea culturii lecturii utilizatorilor, bibliotecile vin cu metode tradiționale/clasice de promovare a lecturii: saloane de carte, întâlniri cu autorii/editorii, concursuri naționale de lectură, cluburi de lectură, expoziții de carte, prezentări de carte, ore de lectură în voce, concursuri literare, ateliere de lectură, jocuri cognitive, înscenări literare/teatru de păpuși etc.

Odată cu dezvoltarea societății, bibliotecile aplică metode de promovare a cărții și lecturii cu utilizarea noilor tehnici și tehnologii: expoziții virtuale, video-prezentări de carte (site/blog/pagina Facebook a bibliotecii), biblioteci stradale, lecturi în aer liber („Lecturi sub soare”, „Terasa de lectură”, „Grădina cu povești”), maraton literar/lecturi continue pe parcursul unei zile („Lecturi eminesciene”, etc.), donații/schimburi de carte (mini-expoziții în aer liber/în parc „O carte pentru tine!”, „Uită o carte undeva!”), cafenea literară, jocuri literare mobile de tip „BiblioQuest”, proiecte de promovare a lecturii virtuale.

Printre programele/proiectele/experiențele de succes și reprezentative, realizate în ultimii ani de bibliotecile din republică și de peste hotare, orientate spre asigurarea promovării cărții și a lecturii, pot fi identificate:

- ❑ Programul de lectură **„Chișinăul citește”** propune comunității titluri recent editate ale scriitorilor autohtoni, care acoperă toate categoriile de vârstă, orientând cititorul spre valori literare și artistice autentice.
- ❑ Programul **„Lecturile verii”** se organizează în majoritatea bibliotecilor publice sub generice atractive: Biblioteca Estivală „Tărâmul cărții” (Filiala pentru Copii „Ion Creangă” din or. Orhei), programul „Insula Cărții pe Planeta Vara” (Filiala nr. 5, BPO Bălți), proiectul „O vacanță de neuitat” (Edineț), programul de lectură „Biblio-școala de vară” (Donușeni), serviciul „Vacanța la bibliotecă” (Strășeni), programul „Tabăra de vară și lectură la bibliotecă” (Telenești) etc.
- ❑ Începând cu sezonul estival 2016 BM „B. P. Hasdeu” a dat start unui nou program pentru copii și adolescenți – Programul estival **„Rucsacul de vacanță”**. Au fost organizate 791 de activități / 8315 participanți / 1279 de utilizatori noi înscriși la BM. Cărțile lecturate au fost promovate în cadrul a 193 de expoziții de carte în format tradițional și online, au fost plasate 1600 de postări online. Proiectul a fost menționat cu locul I în cadrul Concursului republican „Cel mai original proiect de promovare a cărții și lecturii”, în cadrul FNCL, ediția a VI-a.
- ❑ Concursul de lectură pentru copii și adolescenți **„Bătălia cărților”**, organizat de BM „B. P. Hasdeu. Pentru a citi 10 cărți din literatura autohtonă și universală selectate de bibliotecă, intră în competiție sute de cititori ai bibliotecii. După examinarea *Fișelor de lectură* a participanților, în finale ajung 24 de participanți. Finalele cuprind: dezbaterea „Convinge-mă să citesc” și un *Top al cărților* citite de participanții la concurs. Fiecare cititor prezintă pledoariile originale și convingătoare pentru cartea preferată, care să fie în vârful topului celor zece. Juriul, format din bibliotecari și scriitori, cercetători literari apreciază percepția textului literar, profunzimea pledoariilor participanților și desemnează o persoană **Cititorul anului** și **Cartea anului**.

- ❑ O nouă formă de promovare a cărții, lecturii și bibliotecii a fost abordată la BM „B.P. Hasdeu” în cadrul proiectelor „**Ora confesiunii**” (Filiala „Alba Iulia”, Filiala „N. Titulescu”) și „**Ora expertului**” (Biblioteca Centrală). La bibliotecă au fost invitate personalități din diverse domenii, care și-au împărtășit istoriile lor de succes, accentuând importanța lecturii și cărțile care i-au marcat în viață. Toți invitații au menționat că fără carte nu poți deveni un bun specialist, în orice domeniu ai activa. Interviuurile au fost plasate în mediul online.
- ❑ **Joc literar: BiblioQuest.** La etapa pregătitoare se stabilește scopul organizării jocului și etapele de realizare: care va fi obiectul / cartea care va trebui să fie căutată, se stabilește traseul jocului: unde va fi ascuns obiectul/cartea și va avea loc jocul (în incinta bibliotecii sau și pe teritoriul înconjurător, în oraș, sat); se stabilesc întrebările de orientare a participanților spre dezlegarea enigmei jocului; se stabilește grupul de lucru care va supraveghea mersul jocului. La joc participă câteva grupuri de copii/adolescenți. Ei sunt pregătiți anticipat familiarizați cu condițiile jocului. La diferite etape ale rutei de parcurs participanții trebuie să treacă un anumit număr de obstacole: să răspundă la 10 ghicitori; să deseneze împreună un tablou de toamnă; să recunoască autorul cărții în baza unui fragment citit în voce, etc. Pe parcurs pot fi lăsate unele semne călăuzitoare: semne de carte îndreptate în direcția în care trebuie să plece, un desen al unei clădiri cunoscute spre care ar trebuie să meargă etc. Se pregătesc din timp materialele necesare: ecusoane pentru participanți, foi, creioane, mici suvenire pentru participanți. Dacă jocul este în afara bibliotecii copiii sunt însoțiți obligatoriu de profesori sau părinți, pentru a evita traume și diverse obstacole: trecerea străzilor, a unor râuri etc. (BM „B. P. Hasdeu”)

Pot fi menționate succint și alte programe/proiecte/activități/servicii, prin care bibliotecile publice teritoriale din Republica Moldova atrag publicul la lectură:

- ❑ Călătorii literare „Aventurile din cărți” (BPO Drochia),
- ❑ Programul informațional-cultural „Spiridușii intelectuali” (gestionat de Filiala pentru copii „Ion Creangă”, Bălți),
- ❑ Clubul filozofilor „Să vorbim și să discutăm despre...” (Filiala nr. 3, BPO Bălți),
- ❑ Clubul de discuții „O carte – un gând” (Filiala nr. 3, BPO Bălți),
- ❑ Clubul „Pe aripile internetului cu basmul popular” (BP s. Pererâta, Briceni),
- ❑ Ora poveștii digitale (BPR Căușeni),
- ❑ Proiectul literar „Cartea Săptămânii” (Filiala pentru Copii a BPR Căușeni),
- ❑ Club dramatic „Teatrul cărții” (Dondușeni),
- ❑ Proiectul „Acasa spiritului nostru”, care are scop de a promova creația literară proprie a cititorilor (BPO Drochia),
- ❑ Clubul de lectură și discuții „O furnică-n bibliotecă”, „Clubul Decelușilor” (BPO Florești),
- ❑ Proiectul „La drum de lectură” (BP pentru copii Glodeni, copiii înșiși prezintă în fața colegilor cărțile preferate, pentru a trezi interesul altor copii pentru lectura lor),
- ❑ Biblioteca ambulantă „Vă aducem cartea aproape” (Nisporeni),
- ❑ Program pentru preșcolari „Dulcea mea copilărie cu povești online” (Râșcani),

- ❑ Program cognitiv „Caruselul integramelor” (Rezina),
- ❑ Proiectul cognitiv „Informația europeană mai aproape de cetățeni” (Soroca),
- ❑ Serviciul de biblioterapie „Desoperă-te prin lectură” (Strășeni),
- ❑ Proiectul „La bibliotecă se învață mai bine” (Telenești) și Proiectul/Festivalul tinerilor creatori de poezie „Pe o ramură de grai” (are loc din 1998, se organizează la fiecare 2 ani și au participat deja peste 500 de persoane, Telenești),
- ❑ Programul „O seară la bibliotecă” (activează din 2014 la filiala nr. 2 a BPR Ungheni, adolescenții vin la diverse activități: serate tematice, vizionări de filme, discuții pe marginea unor opere literare etc).

Activități non-tradiționale de promovare a lecturii:

- ❑ **Întâlniri/dialoguri virtuale** cu scriitori din alte țări, prin Skype. În urma unui mini-sondaj al utilizatorilor bibliotecii, aflăm cărțile cărui scriitor, din alte țări, sunt cele mai citite. Se pregătește un grup de cititori pentru a organiza o sesiune Skype de întrebări și răspunsuri.
- ❑ **Skype conferințe literare** cu genericul „Start-Debut!”, care ar cuprinde întâlniri cu tineri autori. Sunt selectate una sau mai multe cărți de debut, care se propun spre lectură cititorilor bibliotecii pe parcursul unei perioade de timp. Apoi se organizează video/conferințe la care participă critici literari, cititorii și tinerii scriitori.
- ❑ **Joc: Teatrul la bibliotecă/Teatrul de umbre.** Este un joc/metodă de educație non formală în promovarea lecturii. Persoanele își dezvoltă imaginația „dramatizând” anumite situații prin joc. Utilizatorii reușesc să își testeze dorințele, temerile și speranțele, fără riscul de a fi judecați și restricționați de alte persoane/societate. Jocul constituie principalul mijloc de dezvoltare în diverse domenii: fizic, cognitiv, social, emoțional și lingvistic. Prin joc își dezvoltă creativitatea și imaginația, învață să gândească și să se descurce în situații problematice, își formează noi aptitudini, își dezvoltă personalitatea și stabilesc o bază importantă pentru învățare. Jocul dezvoltă și abilități care țin de comunicarea non verbală: contactul vizual, postura și expresiile faciale. Utilizatorii privesc spre partenerii lor de discuție pentru a arăta că ascultă și sânt atenți. De asemenea, ei pot folosi diferite posturi specifice anumitor situații și pot comunica prin mimică emoții pozitive sau negative. În timpul jocului participanții își dezvoltă calitățile vocii și învață să-și folosească adecvat tonalitatea, pun în valoare talentele și capacitățile acestora în diferite domenii, activității de învățare. Acest gen de activități au o deosebită influență formativă asupra tinerei generații și sunt o modalitate de a se înscrie în viața comunității, de a lărgi orizontul de cunoaștere, de a stimula curiozitatea și sentimentul de apartenență. Participanții au un nivel mai redus de agresivitate,

lărgindu-și orizontul de cunoaștere și îmbogățindu-l cultural, cât și sub aspectul formării morale, spirituale, unde predomină creativitatea, armonia, îndrăzneala, plăcerea și relaxarea. Participanții se vor juca creând, vor învăța jucându-se, se vor implica într-o gamă de activități interactive, creative, ecologice, culturale, sportive și nu în ultimul rând, recreative.

- ❑ **Joc cognitiv: Eu – arhitect.** Slogan – „Să știi mai multe, să fii mai bun!”. Participanții au șansa să experimenteze, să-și imagineze și să creeze obiecte de design, să analizeze și exploreze mediul construit contemporan și să învețe principii de baza despre procesul de construire.

- ❑ **Atelier de creație hand-made „Ce fel de tipuri de cărți cunoaștem și putem să le confecționăm la bibliotecă”:**
 - ★ *Cartea familiei* – cuprinde fotografiile de familie, arborele genealogic al familiei, evenimente de familie, numele rudelor.
 - ★ *Cartea cu poezii* – conține poezie (scrise de alți autori sau personale), cu sau fără poze, grafică, desene.
 - ★ *Cartea cu povești* – cuprinde texte (fantastice) foarte scurte (scrise de alți autori sau personale), cu sau fără poze, grafică, desene.
 - ★ *Cartea excursiei* – conține vederi și texte ale unor locuri vizitate personal
 - ★ *Carte cu citate* – selectate din cărțile citite
 - ★ *Jurnalul* – o carte personală, care cuprinde fotografiile, autoportrete etc.
 - ★ *Cărți matematice* – include cifre, numere și desene cu obiecte, a căror cantitate va corespunde cu datele problemei ilustrate.
 - ★ *Agenda de telefoane* – include numere de telefon ale persoanelor apropiate. Pot fi incluse și numerele de telefon ale unor servicii speciale: pompieri, salvare, poliție.
 - ★ *Dicționar* – va include cuvinte folosite în diferite proiecte tematice, cuvinte noi selectate din cărțile citite și documentate în DEX. Acestea pot fi însoțite de imagini.

- ❑ **Jocuri cognitive (exemplu): Forme ale evaluării a lecturii/cărții citite.** Cum prelucrăm datele și cum valorizăm informațiile obținute? (discuții, povestiri, prezentări de carte)
 - ★ Pentru ce? (ca să devenim mai deștepți)
 - ★ În raport cu ce? (în raport cu timpul rezervat pentru joacă, joacă la calculator)
 - ★ Pentru cine? (pentru mine, pentru că mama/școala insistă/recomandă)
 - ★ Ce? (cărți din diferite domenii)
 - ★ Cu ajutorul căror instrumente și prin ce proceduri? (cărți tradiționale, electronice, prin calculator, tablete, e-reader, telefon, folosind aplicația QR)

- ❑ **Sau**
- ★ **CE?** Ce citim?
- ★ **CINE?** Cine ne recomandă?
- ★ **CÎND?** Când citim?
- ★ **UNDE?** Unde citim?
- ★ **DE CE?** De ce citim?

❑ **Proiect publicitar „Lecturile vecinului”.** Scopul proiectului este de a organiza recomandări de lectură reciprocă. Se creează treptat un grup de cititori activi ai bibliotecii. În anumite zile participanții vin la bibliotecă cu o carte citită recent, care le-a plăcut cel mai mult, argumentează de ce au ales această carte pentru recomandare și de ce cred că este bună și pentru altcineva. Va fi și o condiție: toată prezentarea trebuie să dureze 10 minute, astfel învățăm să ne structurăm bine gândurile și prezentarea, dar mai ales să fim convingători.

Activități de promovare a evenimentelor majore de nivel internațional:

- ❑ *Masă rotundă* – Anul European al Patrimoniului Cultural (Principalul obiectiv este “Societatea în tranziție”) (Reuniuni științifice, literare etc.)
- ❑ *Discuție-dezbatere* – 2016-2025 Deceniul de acțiune privind alimentația (alimentarea sănătoasă) (Schimb de opinii, de păreri, de vederi, convorbire, conversație în scopul cercetării amănunțite a unei teme, cărți etc.)
- ❑ *Discuție-dezbatere* – 2014-2024 Deceniul energiei durabile pentru toți (rezervele naturale de gaze, cărbune etc.)
- ❑ *Serată literar-muzicală* – 2013-2022 Deceniul Internațional al Apropierii Între Culturi (globalizarea multiculturală) (Reuniune de reconfortare cu preocupări intelectuale sau/și artistice /literare/ muzicale/ petrecere și cu dans)
- ❑ *Joc cognitiv* – 2011-2020 Deceniul de acțiune pentru siguranță rutieră (specific pentru a învăța, folosit în scopul instruirii și educării)
- ❑ *Joc educativ* – 2011-2020 Deceniul de acțiune pentru biodiversitate (axat pe motivarea participării la acțiuni de protejare a biodiversității)

Subiecte pentru instruirea utilizatorilor:

- Evoluția cărții (istoria cărții, primele cărți, cărți electronice)
- Structura cărții (coperta, cotorul, paginile, cuprinsul, ilustrații, etc.) și conținutul *Casetei editoriale*: autor, alcătuitor, redactor, pictor, corector, machetator, designer etc.
- Atribuirea indexului CZU pentru articole din culegeri și reviste: de ce? cine? unde?
- Coduri de identificare ale documentelor. Deține zairul raional/orășenesc/zonal ISSN? Avantajele deținerii (ISBN, ISSN, ISMN)
- Utilizarea repozitoriilor instituționale – resurse în Acces Deschis
- Biblioteca digitală BNRM – conținut, utilizare (<http://www.moldavica.bnrm.md/>)
- Căutarea informației în Internet (operatori de căutare în Google)
- Citim cărți electronice pe diverse suporturi (e-Reader, tablete, smartphone etc.)
- Dezvoltarea abilităților de căutare a informației calitative: criterii de evaluare a documentelor electronice
- Promovăm Instrumentul Bibliometric Național (IBN)
- Diseminarea selectivă a informației (facilități, oferte, personalizarea destinației)
- Utilizarea Catalogului SIBIMOL (căutarea cărților necesare, promovarea/folosirea împrumutului interbibliotecar)
- Scrierea articolelor în mass-media despre promovarea lecturii.

Expoziții de carte

Valoarea expoziției constă în expunerea publicațiilor în acces liber. În acest mod cititorul poate lua act de documentele necesare

studiului și recomandări de lectură. După scopul lor expozițiile pot fi clasificate astfel:

- Expoziții informaționale* (scopul – informarea sistematică despre intrările noi în colecțiile bibliotecii)
- Expoziții tematice* (scopul – expunerea celor mai valoroase documente, o anumită temă, din colecția bibliotecii)

După conținut se pot grupa în:

- Expoziții aniversare* (scopul – evidențierea unor date remarcabile, creației unui scriitor, aniversării unei cărți, ș.a.)
- Expoziții vizionare* (scopul – familiarizarea cititorului cu publicațiile dintr-un anumit domeniu de cunoaștere).

Motto-urile/titlurile pentru expoziții pot fi elaborate cu ajutorul programelor Canva, Fotoshop etc.:

- Citește pentru a trăi /Gustave Flaubert/
- Sunt o parte a tot ceea ce citesc /Theodore Roosevelt/
- A ști să citești este o artă /Emile Faguet/
- Lectura îți înalță sufletul /Voltaire Luați, citiți și bucurați-vă! /Andrei Pleșu/
- Luați, citiți și bucurați-vă! /Andrei Pleșu/

Expozițiile pot fi tradiționale (cu folosirea diferitor artefacte) și on-line, folosind programele ISSU, Slide Gallery, Power Point, Prezi, diverse aplicații: Quik, Book Creator etc.

VI. PARTENERIATE ÎN REALIZAREA PROGRAMULUI NAȚIONAL LECTURACENTRAL

Ideea de parteneriat între biblioteci și comunitate trebuie să se bazeze pe principiul de colaborare/oferire a serviciilor sociale prestate de către diverse organizații, care activează în comunitate.

Bibliotecile se confruntă cu diverse probleme, care se răsfrâng asupra întregului sistem social și pentru a soluționa dificultățile au nevoie de cooperare, parteneriate, colaborări cu: organizații guvernamentale și non-guvernamentale, centrale sau locale, reprezentanți ai cultelor religioase, agenți economici și reprezentanți ai lumii economico-financiare, structuri de tip sindical, instituții de sănătate publică, muzee, arhive și desigur instituții de învățământ etc.

Impuse de ritmurile moderne ale societății contemporane și de oportunitățile pe care acestea le oferă, bibliotecile moderne sunt încurajate să colaboreze și să formeze parteneriate atât naționale, cât și la nivel internațional în conformitate cu noua lege cu privire la biblioteci, pentru a spori gradul de dezvoltare a bibliotecilor și susținerea materială.

Bibliotecile trebuie să lucreze împreună cu partenerii pentru realizarea optimă a scopului și obiectivelor Programului Național *LecturaCentral*.

Cine ar putea fi parteneri ai bibliotecilor în promovarea lecturi și pentru care subiecte, probleme:

- ❑ *Cunoașterea meleagului natal / Protejăm natura* – parteneriat cu ONG-uri ecologiste, profesori de biologie;
- ❑ *Strada este ca o carte / Să circulăm corect / Parteneri de trafic* – parteneriat cu reprezentanți ai Poliției rutiere;
- ❑ *Pentru sănătatea comunității* – în parteneriat cu Centrul Medicilor de Familie se pot organiza lectorate pentru părinți, privind menținerea unui mod de viață sănătos și sigur pentru comunitate;
- ❑ *Votăm frumosul* – în parteneriat cu școala, profesorul de desen vernisăm expoziții de lucrări artistice ale utilizatorilor în orice loc din localitate: case de cultură, bibliotecă, magazine, farmacii, oficii poștale, pe stradă etc.
- ❑ *Avem nevoie de ajutorul dvs.!* – în parteneriat cu agenți economici și părinți, ambasade, în calitate de sponsori, organizăm activități pentru a sensibiliza societatea asupra problemelor ce țin de baza materială a instituției, dotarea cu cărți, jucării, materiale didactice, aparate electronice și instructive, mijloace de transport etc.

VII. ANEXE. FIȘE DE EVALUARE A PARTICIPANȚILOR

Anexa nr. 1

Fișa de evaluare „CEL MAI ACTIV CITITOR”

Nr. d/o	CRITERII DE EVALUARE	Puncte									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Număr de intrări la bibliotecă (intrări per utilizator, media pe țară 2,3)										
2	Număr de cărți citite (media pe țară 15,8)										
3	Participări la activitățile bibliotecii (număr de participări)										
4	Implicarea în organizarea diverselor activități de bibliotecă (număr de activități)										
5	Activități de voluntariat în favoarea bibliotecii (număr și valoare în raport cu alți voluntari)(max. 20 ore)										
6	Donații de cărți, periodice, etc (număr de exemplare).....										
7	Promovarea imaginii bibliotecii în comunitate										
Punctaj TOTAL											
Punctaj MEDIU											

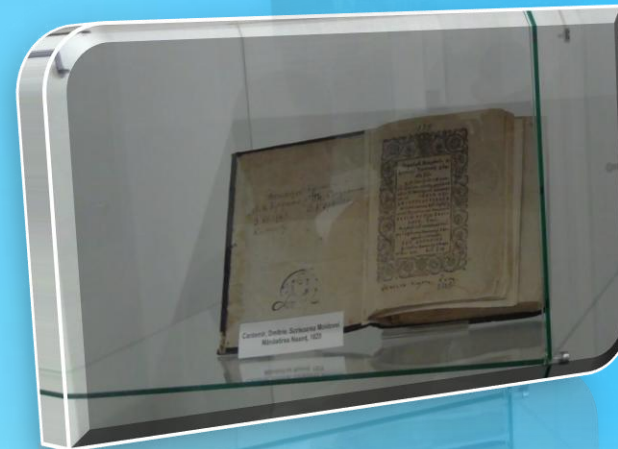
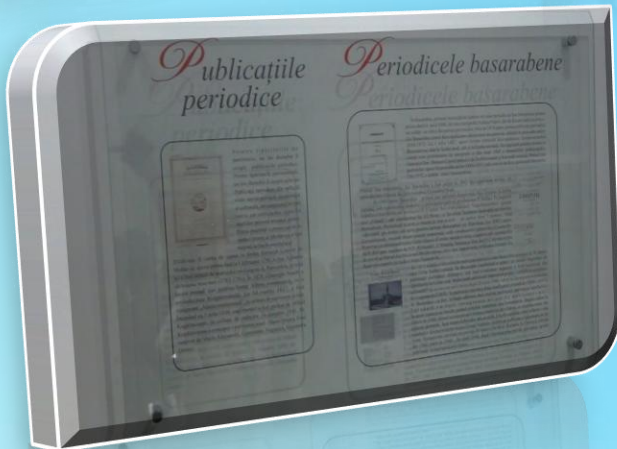
„CEL MAI ORIGINAL PROIECT DE PROMOVARE A CĂRȚII ȘI LECTURII, INCLUSIV CU AJUTORUL TEHNOLOGIILOR”

Nr. d/o	CRITERII DE EVALUARE	Puncte									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Originalitate (în baza fotografiilor, link-urilor anexate la dosar și a eseului)										
2	Implicarea cititorilor (voluntarilor) în crearea și promovarea proiectului (număr de persoane, număr de cărți dăruite)										
3	Fluxul cărților (număr de cărți expuse inițial, număr de cărți aduse în schimb, etc)										
4	Rezonanță în mediul comunitar (comentarii, aprecieri, mulțumiri, etc)										
5	Promovarea proiectului (emisiuni TV și radio, publicații în presă, postări pe rețele sociale, etc)										
6	Creativitate										
7	Implicarea partenerilor										
Punctaj TOTAL											
Punctaj MEDIU											

Eseu (argumentarea indicatorilor statistici din fișa de evaluare din anexa nr. 2, alte informații și detalii)

Anexa nr. 3. Fișa de evaluare
„CEL MAI ORIGINAL PROIECT DE PROMOVARE A CĂRȚILOR CLASATE ÎN TOPUL
CELOR MAI CITITE 10 CĂRȚI EDITATE ÎN ANUL 2016”

Nr. d/o	CRITERII DE EVALUARE	Puncte									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Număr de cărți din topul celor mai citite 10 cărți ale anului 2016 achiziționate de bibliotecă										
2	Originalitate (în baza fotografiilor, link-urilor anexate la dosar și a eseului)										
3	Proiecte realizate de bibliotecă în scopul promovării cărților din topul celor mai citite 10 cărți ale anului 2016										
4	Număr de împrumut al cărților clasate în topul celor mai citite 10 cărți ale anului 2016										
5	Întâlniri cu autorii cărților clasate în topul celor mai citite cărți ale anului 2016 (număr de activități/număr de participanți)										
6	Rezonanță în mediul comunitar (comentarii, aprecieri, mulțumiri, etc)										
7	Promovarea proiectului (emisiuni TV și radio, publicații în presă, postări pe rețele sociale, etc)										
8	Creativitate										
9	Implicarea partenerilor										
Punctaj TOTAL											
Punctaj MEDIU											

Anexa nr. 4. Fișa de evaluare
„CEL MAI BUN PROIECT DE PROMOVARE A LECTURII REALIZAT DE ALTE INSTITUȚII
(CU EXCEPȚIA BIBLIOTECILOR)”

Nr. d/o	CRITERII DE EVALUARE	Puncte												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
1	Originalitate (în baza fotografiilor, link-urilor anexate la dosar și a eseului).....													
2	Implicarea voluntarilor în crearea și promovarea proiectului (număr de persoane, număr de cărți dăruite)													
3	Fluxul cărților (număr de cărți promovate, donații de carte etc.)													
4	Rezonanță în mediul comunitar (comentarii, aprecieri, mulțumiri, etc).....													
5	Promovarea proiectului (emisiuni TV și radio, publicații în presă, postări pe rețele sociale, etc).....													
6	Creativitate (elemente noi de promovare a lecturii)													
7	Implicarea partenerilor													
Punctaj TOTAL														
Punctaj MEDIU														

Eseu (argumentarea indicatorilor statistici din fișa de evaluare din anexa nr. 4, alte informații și detalii)

BIBLIOGRAFIE

Ediții monografice

1. **Biblioterapie** : Îndrumar metodic destinat bibliotecilor publice / Bibl. Naț. a Republicii Moldova ; elab.: Victoria Vasilica, Ecaterina Dmitric ; red.: Raisa Plăieșu. – Chișinău : Primex com, 2016. – 30 p. – ISBN 978-9975-9696-7-3.
2. **Busuioc, Nicolae.** Între sensibilitate și rigoare : Introducere în arta și știința lecturii / Nicolae Busuioc. – Iași : Ed. Vasiliana, 2011. – 250 p. – ISBN 978-973-116-223-2.
3. **Călătoria cărții** : Itinerar în lumea informației / coord. șt.: Cristina Popescu ; coord. resp.: Gabriela Jurubiță ; red. resp.: Simona Fortin. – București : Ed. Univ. din București, 2016. – 436 p.
4. **LecturaCentral** : În ajutorul activității de promovare a cărții și lecturii ca bază pentru cunoaștere, știință și cultură : Platforma on/off line pentru bibliotecari / Bibl. Naț. a Republicii Moldova ; dir. gen.: Elena Pintilei ; alcăt.: Vera Osoianu-Filip. – Chișinău : BNRM, 2017. – 132 p. – ISBN 978-9975-3096-6-0. - Mod de acces: <https://lecturacentral.files.wordpress.com/2017/08/citate.pdf>.
5. **Manguel, Alberto.** Istoria lecturii / Alberto Manguel ; trad. din lb. engl.: Alexandru Vlad. – București : Nemira, 2011. – 415 p. – ISBN 978-606-579-132-9.
6. **Pentru o istorie culturală a cărții și a practicilor de lectură** / coord.: Cristina Bogdan, Alexandru Ofrim. – București : Ed. Univ. din București, 2015. – 540 p. – ISBN 978-606-16-0649-8.

Surse din publicații seriale

1. **Bivol, Nadejda.** Explorarea oportunităților TIC în promovarea cărții și lecturii / Nadejda Bivol // Cartea. Biblioteca. Cititorul : Buletin metodic / Bibl. Naț. pentru Copii „Ion Creangă”. – Chișinău, 2018. – Fascicula 27. – P. 54-56.
2. **Duca, Nicoleta.** Expoziția virtuală facebook - instrument de promovare a colecțiilor de bibliotecă / Nicoleta Duca // Biblioteca. – 2017. – Nr 4. – P. 99-103.
3. **Grigorescu, Nicoleta Liliana.** Lectura nu dăunează sănătății! / Nicoleta Liliana Grigorescu // Biblioteca. – 2017. – Nr 3. – P. 73-74.
4. **Harea, Maria.** Citind împreună, creștem cititori! / Maria Harea // Cartea. Biblioteca. Cititorul : Buletin metodic / Bibl. Naț. pentru Copii „Ion Creangă”. – Chișinău, 2018. – Fascicula 27. – P. 14-16.
5. **Mezenceva, Olga.** Promovarea cărții și a lecturii în spațiul virtual pentru copii / Mezenceva Olga ; trad.: Lilia Tcaci // Cartea. Biblioteca. Cititorul : Buletin metodic / Bibl. Naț. pentru Copii „Ion Creangă”. – Chișinău, 2017. – Fascicula 26. – P. 36-40.

6. **Niculeț, Liana-Mihaela.** „Noaptea în Bibliotecă la Galați”. Ediția VI-a: Bookletta – uită o carte undeva! / Liana-Mihaela Niculeț // Axis Libri. – 2016. – Dec. (Nr 33). – P. 15-16.
7. **Odobescu, Ludmila.** Dimineți de lectură: proiect educațional pentru copii : [organizat la Bibl. Județeană „V. A. Urechia”, Galați] / Ludmila Odobescu // Cartea. Biblioteca. Cititorul : Buletin metodic / Bibl. Naț. pentru Copii „Ion Creangă”. – Chișinău, 2018. – Fascicula 27. – P. 52-54.
8. **Opaiț, Violeta.** Grădina cu cărți : Lectură și socializare pentru copii de toate vârstele / Violeta Opaiț // Axis Libri. – 2016. – Sept. (Nr 32). – P. 11.
9. **Osoianu, Vera.** Lectura ca prioritate la orice nivel de responsabilitate / Vera Osoianu // Cartea. Biblioteca. Cititorul : Buletin metodic / Bibl. Naț. pentru Copii „Ion Creangă”. – Chișinău, 2018. – Fascicula 27. – P. 25-31.
10. **Osoianu, Vera.** Cartea și lectura: temelia dezvoltării / Vera Osoianu // Biblioteca. – 2014. – Nr 10. – P. 296-298.
11. **Pop, Claudia.** Stimularea activităților de lectură în bibliotecile școlare și centrele documentare de informare / Claudia Pop // Revista română de biblioteconomie și știința informării. – 2016. – Vol. 12, Nr 1. – P. 49-58.
12. **Tătăruș, Margareta.** Bibliopovestașii sau despre cuvinte rostite cu sens / Margareta Tătăruș // Biblioteca. – 2016. – Nr 9. – P. 263-267.
13. **Târălă-Sava, Maricica.** Căutătorii de comori – concurs pentru pitici / Maricica Târălă-Sava // Axis Libri. – 2016. – Dec. (Nr 33). – P. 11.
14. **Андреева, О. А.** Библиотека тут, библиотека там и далее везде : [библиотеки в качестве участников и организаторов уличных праздников, акций, летних читален] / О. А. Андреева // Современная библиотека. – 2017. – № 8. – С. 39-43.
15. **Батова, М. Е.** Библиоквест: секреты успеха / М. Е. Батова // Современная библиотека. – 2016. – № 2. – С. 84-87.
16. **Бульц, Ольга.** На одном языке с поколением нехт : [интегрирование в культурной практике библиотек актуальных и востребованных в молодежной среде течения и направления] / Ольга Бульц // Библиотека. – 2017. – № 2. – С. 28-30.
17. **Варочкина, М. В.** Площадки виртуального общения : Новые средства привлечения к чтению детей и подростков / М. В. Варочкина // Библиотечное дѐло. – 2016. – № 09. – С. 11-13.
18. **Ганзикова, Г. С.** Буктрейлер или аннотация в видеоформате : Эффективные способы продвижения новой книги / Г. С. Ганзикова // Библиотечное дѐло. – 2016. – № 09. – С. 7-10.
19. **Зоткина, В. Ю.** Краеведческие квест-проекты : Интерактивный формат библиотечного краеведения / В. Ю. Зоткина // Библиотечное дѐло. – 2016. – № 01. – С. 42-44.
20. **Костенко, Е. А.** Квестология / Е. А. Костенко // Современная библиотека. – 2016. – № 10. – С. 70-73.
21. **Лоскутова, Светлана.** Кратко, ярко, интересно / Светлана Лоскутова // Библиотека. – 2016. – № 5. – С. 42-43.
22. **Мищенко, Ольга.** Букемономания - болезнь? : Нет, это путь к душевному здоровью / Ольга Мищенко // Библиотека. – 2017. – № 5. – С. 35-39.

23. **Ноготкова, Алла.** Зарядка для души и тела : Библиотуризм : Маршрутами литературно-исторического квеста / Алла Ноготкова // Библиотека. – 2017. – № 5. – С. 70-73.
24. **Шутова, Ирина.** Свежесть лета : [Фестиваль "Свежесть лета": Музыка, еда, спорт, красота и значение участия библиотек в масштабных развлекательных мероприятиях] / Ирина Шутова // Современная библиотека. – 2017. – № 7. – С. 45-47.
25. **Чернец, В. Р.** Как стимулировать читательский спрос : В поиске новых форматов / В. Р. Чернец // Библиотечное дѣло. – 2016. – № 11. – С. 2-4.
26. **Якушев, П. М.** Библиовечеринка: зачем, для кого, как?/ П. М. Якушев // Современная библиотека. – 2017. – № 8. – С. 64-67.

IX. LINK-URI UTILE

Surse electronice

1. **Călin, Anca.** Lectura e un mod de viață. – Mod de acces: <http://dilemaveche.ro/sectiune/tilc-show/articol/lectura-e-un-mod-de-viata>. (Accesat 25.06.2018).
2. **Clubul de lectură „Lectur Alba”,** o invitație la lectură și dialog / Bibl. Jud. „Lucian Blaga”, Alba. – Mod de acces: <http://www.cjalba.ro/clubul-de-lectura-lectur-alba-o-invitație-la-lectura-si-dialog/>. (Accesat 25.06.2018)
3. **Lectura în dezvoltarea** culturală a individului. – Mod de acces: <http://www.scritub.com/literatura-romana/Lectura-in-dezvoltarea-cultura53211209.php>. (Accesat 25.06.2018).
4. **Woolf, Virginia.** Eseuri alese. Arta lecturii : Vol. 1. – Mod de acces: <https://www.bestseller.md/eseuri-alese-arta-lecturii-vol-1de-lecturii-virginia-woolf.html>. (Accesat 25.06.2018).

Site / bloguri de promovare a cărții și lecturii:

1. **Bază de date în acces deschis** (18.252.404 articole științifice gratuite). – Mod de acces: <https://unpaywall.org/>. (Accesat la 03.07.2018).
2. **Cărți & Idei.** – Mod de acces: <http://biblior.net/> (Accesat la 25.06.2018).
3. **Cărți de citit, disponibile gratuit online.** – Mod de acces: <https://www.giz.ro/internet/carti-de-citit-online-gratis-3540/>. (Accesat la 25.06.2018).
4. **Cărți electronice gratis și legal.** – Mod de acces: <http://cartibunegratis.blogspot.com/p/catalog-de-carti-gratuite-in-romana.htm>. (Accesat la 25.06.2018).
5. **Cărți în format PDF repartizate pe categorii.** – Mod de acces: <http://www.101books.ru/>. (Accesat la 25.06.2018).

6. **Eu citesc.** – Mod de acces: <http://eucitesc.md/>. (Accesat la 25.06.2018).
7. **Lecturile Emei.** – Mod de acces: <http://lecturile-emei.blogspot.com/>. (Accesat la 25.06.2018).
8. **LiterNet.** – Mod de acces: <https://editura.liternet.ro/>. (Accesat la 25.06.2018).
9. **Top site-uri de unde poți citi cărți gratis.** – Mod de acces: <https://www.learningnetwork.ro/articol/top-site-uri-de-unde-poti-citi-carti-gratis/705>. (Accesat la 25.06.2018).
10. **[Reviste în acces deschis].** – Mod de acces: <https://openaccessbutton.org/libraries>. (Accesat 28.06.2018)

Surse electronice educaționale:

1. **1001 idei pentru o educație timpurie de calitate.** – Mod de acces: http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2017/07/1001-idei_RO.pdf. (Accesat la 15.06.2018).
2. **Cum să citești mai repede și mai mult.** – Mod de acces: <https://hyperliteratura.ro/tehnici-utile-ca-sa-devii-un-cititor-mai-bun/>. (Accesat la 15.06.2018).
3. **International Bureau of Education.** – Mod de acces: www.ibe.unesco.org/publications. (Accesat la 15.06.2018).
4. **Moldova- UNICEF.** – Mod de acces: www.unicef.org/moldova/ro/. (Accesat la 15.06.2018).
5. **Unicef for every child.** – Mod de acces: www.unicef.org. (Accesat la 15.06.2018).
6. **UNICEF publications.** – Mod de acces: www.undp.md/publications/publications.shtml. (Accesat la 15.06.2018).
7. **United Nations Development Programme.** – Mod de acces: www.undp.md/publications/key_doc.shtml. (Accesat la 15.06.2018).

